

GELLÉRD IMRE

A HIT

Róm 1,17

„Az igaz ember pedig hitből él“. Két helyen is megtalálhatjuk Bibliánkban a felolvasott verset: Habakuk prófétánál (2,4) és a Római levélben. A két írás között óriási az időköz, sok század választja el egymástól. Habakuk egyszerű ember, Pál apostol tanult teológus, mégis mindketten ugyanazt vallják, tapasztalatuk azonos: hitből élünk. Megállapításuk ma is érvényes és mindörökre az is marad.

Hogy jobban megérthessük, határozzuk meg előbb a hitet. A hit „a nem látható dolgok valósága“ (Zsid 11,1), a megismerés egyik formája. Kétféle megismerés van: érzeink által és érzeink fölötti. Nézem a templomot, hallom a harangszót, megfogom a felebarátom kezét... Isten azért teremtette érzékszerveinket, hogy megismerjük a világot s benne az embert, hogy megismerhessük mindazt, ami van, létezik. Mi történik azonban azokkal a dolgokkal, amelyek nem láthatók, érzékelhetők? Ezeket soha nem ismerhetjük meg? Nem győződhetünk meg létezésükről?

E kérdésekre már részben válaszoltunk: de igen! Ezek a dolgok is megismerhetők. Hitünk által. Az érzei megismerés közvetett. Amikor a templomot látjuk, a szemünk „közvetít“ köztünk és a templom között. A hit általi megismerés közvetlen. Ha vakon születünk volna, honnan tudnánk, hogy van templom? Valaki mondaná s mi elhinnők.

Sok minden van, amit sohasem láthatunk s mégis létező. Sohasem láttuk még vérsejtjeinket, s mégis hisszük létezésüket. Sohasem láttuk agyvelőnket s benne a különböző idegközpontokat. Azt mondják, olyan, mint egy vezérlő mű, irányító központ: különböző csatornákon, idegszálakon áramlik az észlelés, az inger és az agy utasít, hogy mit tegyünk. Hiszük. Sohasem láttuk az elektromos áramot. Mibenlétét sem értjük teljesen, de van. Nem láttuk a mágneses teret, a rádióhullámokat, a kozmikus sugárzást. A világon sokkal több a láthatatlan mint a látható. Ezek megismerése mind hitünk által történik. A hit nélkül nagyon leszükülne ismereteink köre, sokkal szegényebbek lennénk. Hitből élünk!

A hit nemcsak a megismerésre vonatkozik, van egy másik értelme is. A hit „a reménylett dolgok valósága“ is. Valaki hosszú útra indul. Nem tudja, de hiszi, hogy visszatér. Valaki munkához fog. Nem tudja, de hiszi, hogy el is végzi. Házaságot kötünk, vetünk, mert hisszük, hogy boldogok leszünk, aratni fogunk. A beteg hiszi, hogy a műtét sikeres lesz és meggyógyul. Mi is lenne az emberrel, ha nem hinné mindezeket? Milyen szerencsétlenek volnánk, ha úgy indulnánk útra, hogy nem hinnénk a visszatérésben, ha úgy fognánk munkához, hogy nem hinnénk az elvégzésében. Milyen jó, hogy létezik hit és mennyire igaz, hogy mi abból élünk.

Van a hitnek egy harmadik értelme is, s ez a vallásos, az istenhitből fakadó erőttöbblet. Egy vallásos tárgyú könyv ezt egy fa képével érzékeltette. A képen látható fa törzse kemény, vastag: ez a hit. A törzs elágazik s az ágakon gyümölcsök, melyeknek a neve: békesség, nyugalom, türelem, bátorság, önuralom, megbocsátás, szeretet, boldogság, vigasztalás.

— Aki hisz Istenben, annak békessége van. Nem ideges. Nyugodt, mert nagy kérdésekre talált választ, biztonságban érzi magát mint a kisgyermek az otthon, a szülő ölében.

— Aki hisz Istenben, türelmes. Tudja, a hit tapasztalata azt mutatja, hogy Istentől van minden. Ez szenvedésében, a terhek hordozásában erővel tölti el.

— Aki hisz Istenben, bátor. Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?

— Aki hisz Istenben, könnyebben győz önmaga felett, Isten segítségével ez is könnyebb.

— Aki hisz Istenben megbocsát: Istenre bízva az igazságszolgáltatást.

A hit életünk fundamentuma. Rajta épül fel minden, belőle sarjad életünk fája, melynek gyümölcseivel mindannyian élünk. Becsüljük meg és vessük szívünkbe a kétszeres tanítást: „Az igaz ember pedig hétből él.“ Ámen.

ISTENBEN ÉLÜNK

ApCsel 17,28

Pál apostol Athénben tanít. Athén Görögország fővárosa, az ókori világ, az antik műveltség központja. Az apostol végigjárja a várost, megcsodálja remekműveit: az oszlopos templomokat, a márványpalotákat, az istenszobrokat. A szobrok száma nagy, százötvennél is több, ilyen sok istent imádtak a görögök. Mindeniknek neve van: itt Zeusz, ott Héra; itt Pallasz Athéné, ott Aphrodite; itt Hermes, ott Apollon szobra. Végül Pál megpillant egy talapzatot, melyre ez van írva: „az ismeretlen istennek“. Ezt követően prédikálni kezdi az evangéliumot:

— Miféle Istent hirdetsz nekünk? — hangzik a kérdés.

— Azt, akit ti ismeretlenül imádtok.

— S milyen ez az Isten?

— Nem szobor, hideg márvány, hanem szellem, lélek, s mint ilyen láthatatlan, mint a ti lelketek. Nem látjátok és mégis van. Olyan, mint a szeretet a szívetekben, azt sem látjátok és mégis van.

— Hogyan viszonyul ez az Isten hozzánk? — kérdezték a görögök.

— Benne élünk, mozgunk és vagyunk.

Pál hallgatói ezt már egyáltalán nem értették meg. Hogyan lehet az istenben lenni, élni, mozogni?

Mi sem értjük. Próbáljuk hát megmagyarázni. Kétféleképpen: jelképesen és valóságosan vagyunk Istenben.

Jelképesen istenben lenni annyi mint Istent birni, vele foglalkozni. Ha az ember szánt, benne van a szántásban, ha házat épít, az építkezésben, ha tanít, a tanításban, ha művész, a művészetben. Aki családjának él: családjában él, van és mozog, aki hazájának, egyházának, hasonlóképpen. A vallásos ember „benne van Istenben“, benne él, gondolkodik, érez, cselekszik, remél és benne hal meg.